

Motion till riksdagen

1987/88:K509

av Jan Fransson m. fl. (s)

om ett enklare regelsystem inom stat och kommun

I budgetpropositionen redovisar regeringen arbetet med att förenkla det statliga regelsystemet. Redovisningen ger vid handen att en hel del redan skett, men att ett stort arbete återstår. Arbetet har utgått från i huvudsak vad som angavs i propositionen 1983/84:119 (KU 25, rskr. 245) med program för förenkling av myndigheternas regler samt i skrivelse 1984/85:202 om den offentliga sektorns förnyelse och i skrivelse 1985/86:165 om frikommunförsöket. Slutligen ingår som utgångspunkt vad som angetts i frågan i propositionen 1986/87:99 (KU 27, rskr. 226), den s. k. verksledningspropositionen.

I budgetpropositionen framgår att det krävs ett arbete på bred front inom hela den offentliga sektorn för att en regelförenkling inom exempelvis den statliga sektorn skall ge full effekt. Som också påvisas i propositionen så råder det ett direkt samband mellan lagar, förordningar och andra statliga regleringar å ena sidan och kommunala regler, avtal och administrativa rutiner å andra sidan.

I det s. k. frikommunförsöket har regeringen gett dispens från statliga bestämmelser för att i försökskommunerna kunna studera effekterna på service och effektivitet av en statlig avreglering inom olika områden. I frikommunförsöken har det framkommit att det i lika stor utsträckning är de kommunala reglerna som de statliga som bidragit till stelbenthet och svårigheter att utveckla service och verksamhet.

Ramlagstiftning och generella statsbidrag medför att den statliga styrningen över utformning och inriktning av det kommunala regelverket och administrationen minskar markant. Detta är i sig positivt, då detta ger bättre möjligheter till att anpassa administrationen och regelsystemet efter den enskilda kommunens eller det enskilda landstingets behov, så att regelsystemet blir ett effektivt styr- och stödsystem till gagn för verksamheten. Denna utveckling är också nödvändig för att en önskvärd decentralisering och ökat lokalt inflytande för politiker och anställda skall bli möjligt.

Samtidigt som det finns ett behov av att fortsätta det lokala arbetet i kommuner och landsting med att utveckla regler, organisationer och rutiner som utgår från behov styrda av lokala politiska mål, behov och ambitioner, så finns det också behov av en strukturellt och funktionellt likartad principiell inriktning av arbetet med regelverk, organisationer och administrativa system för hela den offentliga sektorn så att inte nya svåra byråkrati- och rättsäkerhetsproblem uppstår. Frågor och problem får så att säga inte hamna mellan två stolar.

Ett ökat samarbete mellan länsförvaltning, landsting och kommun är önskvärt både administrativt och verksamhetsmässigt för att den offentliga sektorns resurser skall kunna tas till vara på bästa sätt. Avsevärda möjligheter till utveckling, kvalitetshöjning och ökad produktivitet finns att hämta genom ett närmare samarbete mellan huvudmännen inom hela den offentliga sektorn. Detta samarbete kan omfatta allt från enkelt utbyte av information till avancerade former av sambruk. Då det gäller sambruk och samordning av resurser inom den offentliga sektorn, så kan den utöver att allmänt leda till bättre resursutnyttjande, dessutom bli ett viktigt regionalpolitiskt instrument för att utveckla den offentliga servicen i glesbygd. Allt detta kräver emellertid, om inte krångel skall uppstå, att en viss gemensam administrativ, organisatorisk och regelmässig konformitet finns inom hela sektorn.

Kommunallagsgruppen arbetar med ett förslag till helt ny kommunallag och stat – kommun-beredningen arbetar med en översyn av de statliga regler som riktar sig till kommuner och landsting. Det är väsentligt att dessa arbetsgrupper i sina förslag beaktar det ovan nämnda behovet av möjligheter till lokal frihet avseende administration, organisation och regelverk, men att det samtidigt finns en gemensam grundstruktur som möjliggör ett nära samarbete mellan stat, kommun och landsting.

I budgetpropositionen anförts hur arbetet skall fortgå inom det statliga området då det gäller regelförenkling, organisationsutveckling och administrativ utveckling. Det är mot bakgrund av vad som tidigare anförts viktigt med en viss utvecklingsmässig samordning inom dessa områden mellan stat, landsting och kommun. Det är därför önskvärt med ett samarbete mellan huvudmännen inom den offentliga sektorn då det gäller det fortsatta utvecklingsarbetet.

Härtill kommer att statliga organ i flera avseenden står inför samma utveckling som primärkommuner och landsting på informationsteknologins område. Ett vidgat samarbete mellan stat och kommun, t. ex. när det gäller att utveckla programvaror och annan datautrustning, vore en fördel ur effektivitetssynpunkt.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om vikten av en samtidig organisatorisk och administrativ utveckling samt regelförenkling i stat, kommun och landsting, som bygger på en likartad strukturell och funktionell inriktning,
2. att riksdagen begär att regeringen föreslår lämpliga former för en ökad samverkan mellan primärkommun, landsting och stat på informationsteknologins och den administrativa utvecklingens område.

Stockholm den 26 januari 1988

Jan Fransson (s)

Berit Löfstedt (s)

Lena Öhrsvik (s)